

Posudek na bakalářskou / magisterskou práci

školitelský posudek
 oponentský posudek

bakalářská práce
 magisterská práce

Autor: Kateřina Hátová

Název práce: Obsahově a jazykově integrovaná výuka biologie a anglického jazyka – téma sinice

Vedoucí práce: RNDr. Lenka Šejnohová, Ph.D.

Oponent: RNDr. Ina Rajsiglová, Ph.D., Katedra didaktiky a učitelství biologie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

Struktura/členění práce:

Práce je členěna standardně – obsahuje: prohlášení, poděkování, klíčová slova v ČJ i AJ, obsah, úvod, ve kterém autorka seznamuje čtenáře s cíli práce, přehledovou teoretickou část věnovanou metodě CLIL – její charakteristiky, historický vývoj a implementaci do výuky, a sinicím – jejich morfologii, ekologii, významu a praktickému využití; praktickou část představuje dotazníkové šetření mezi studenty učitelství Univerzity Hradec Králové, jež se zaměřilo na jejich dosavadní zkušenosti s CLIL a jejich zájem o implementaci metody do své praxe; konkrétní příprava na VH uvádí aplikaci tématu do výuky, a to pomocí metody E-U-R. Vše doplňuje diskuze, závěr, seznam literatury a přílohy.

Práce neobsahuje seznam zkratk a abstrakt. Abstrakt by, jednodušeji než anotace, vymezil teze a princip předkládané BP.

Literární zdroje, citace a jejich použití:

Autorka adekvátní zdroje, nicméně určité formální chyby se v práci vyskytují např. při řazení citovaných zdrojů v závorkách, kde je uváděno více autorů – viz např. str. 11, str. 15 str. 18 str. 27 aj.

Autorka cituje, jak zahraniční, tak i české autory, nicméně zde vnímám citace rozdělené prvoplánově: v teoretické části věnující se metodě CLIL se čtenář setkává, až cca na dva zdroje zahraniční, většinou s českými autory; ti se navíc často opakují, není tak využito potenciálu literárních zdrojů pro diskuzní část. U podkapitoly věnované sinicím je již výčet zahraničních publikací častější, přesto ne příliš bohatý.

Připomínky mám zde dvě:

- 1) k citaci na str. 15, kde citace Dalton-Pufferová je uváděna bez roku, není tak jasné, ze které publikace autorka čerpala, neboť jich je ke jménu více: 2007; 2011; 2013;
- 2) na str. 16 je uvedeno, že „V letech 2008 a 2011 proběhl celorepublikový výzkum zaměřený na míru a formu implementace CLIL na základních i středních školách“ chybí ovšem informace, o jaký výzkum se jednalo, autoři, příp. název výzkumu.

Výsledky a jejich zhodnocení:

Práce obsahuje i výsledky, kterými jsou vyhodnocení dotazníku zaměřeného na šetření mezi studenty učitelství Univerzity Hradec Králové, jež se zaměřilo na jejich dosavadní zkušenosti s CLIL a jejich zájem o implementaci metody do své praxe; překvapujícím výsledkem je, že CLIL použili ve většině případů učitelé, kteří neměli v kombinaci cizí jazyk (11; 58 %) (otázka 11) – k danému pak bude směřovat má otázka pro obhajobu, viz níže.

Součástí praktické části je i konkrétní příprava na VH k tématu sinic, která je vedená pomocí metody E-U-R. Přestože záměr studentky proaktivizující a s cílem atraktivizovat téma sinic, využívá pro fázi U mj. i výklad (fáze U – pomocí: výkladu, videa, výkladu, diskuze, práce s textem, diskuze), ke kterému se pak v přípravě i vrací; výklad by měl být pouze okrajově zahrnut, neboť i v této fázi výukového modelu by mělo docházet ke konfrontaci žáka s původním konceptem tématu sinic se zdrojem nových informací, názorů, nově formulovaných souvislostí ideálně vlastním úsilím žáka, učitelův výklad by tak měl být minimalizován. Velice se doporučuje, aby se v této fázi nepracovalo s transmisivní výukou, kdy učitel předává fakta a znalosti, ale aby se co nejvíce pracovalo se zdroji, se kterými může každý jednotlivec volně nakládat a učit se z nich.

Pozitivně hodnotím to, že studentka si uvědomuje, viz str. 45, že plánovaná vyučovací jednotka je předimenzovaná a časově obsáhlá, cca 60 minut; dané nicméně optimalizuje a navrhuje krácení na klasických 45 minut. **Otázkou zůstává**, proč toto v BP nebylo řešeno v opačném sledu: tedy příprava nebyla plánovaná rovnou na 45 minut a následně mohla nabídnout případné rozšíření nad rámec 45 minut.

Formální úroveň:

Práce je po formální stránce na dobré úrovni.

Splnění cílů práce:

Práce naplnila předsevzaté cíle, kterými bylo:

1) vypracování literární rešerše na témata:

- CLIL – charakteristika, historie, implementace do výuky
- sinice – charakteristika, ekologie, systém, význam a využití

2) vypracování praktické části:

- dotazníkové šetření
- vytvoření přípravy na hodinu CLIL na téma sinice
- výsledky a zhodnocení tématu jako náplně pro diplomovou práci

Otázky a připomínky:

Připomínky byly uvedeny již výše, a to v části, kde hodnotím literární zdroje, citace a jejich použití.

Další připomínky se týkají části diskuze, závěru a odkazu na PP-prezentace pro VH:

Diskuze je chudá na literární zdroje – chybí srovnávání s citovanou literaturou z úvodních kapitol a podkapitol práce; jedná se spíše o vlastní úvahy autorky, ale ani ty nejsou s literaturou porovnávány.

Závěr – ihned v úvodních řádcích autorka opakuje informace, které píše v teoretické části. V závěru má jít spíše o stručné shrnutí, než opakování již napsaného...

Na PP-prezentaci se dá dostat kliknutím na link, prezentace dostupná na: https://drive.google.com/file/d/1US-E1trkAdLMzfNEFAiA2ZNlux3b_Rb5/view - nicméně měla by být i součástí příloh vlastní BP, aby se s ní čtenář mohl kdykoliv seznámit.

K práci mám následující otázky:

1. Jak si vysvětlujete zjištění z praktické části, že CLIL použili ve většině případů učitelé, kteří neměli v kombinaci cizí jazyk? Jaké by mohly být důvody toho, že učitelé cizích jazyků CLIL ve své aprobaci nevyužívají? Jaká doporučení byste nabídl, aby i tito učitelé CLIL do své výuky zařazovali?
2. **Jakými jinými metodami by mohlo jít nahradit ve fázi U Vaší přípravy na VH výklad, aby se jednalo o metodu/metody aktivizující, konstruktivně zaměřené?**

Celkové hodnocení:

Autorka propojuje tematiku sinic s metodou CLIL, což považuji za podnětné a v současné době, kdy se klade důraz na jazykovou vybavenost všech občanů, za žádoucí. Nicméně zapojení cizího jazyka do výuky svých předmětů může učiteli s běžnou pedagogickou zkušeností připadat zpočátku jako těžko řešitelný úkol. Je tedy žádoucí podpořit ty učitelé, kteří jsou jazykově vybaveni či se nebojí využívat cizí jazyk, k jeho využívání ve vlastní výuce. Předkládaná BP tak nabízí možnost, jak konkrétně využít metodu CLIL v hodinách biologie/přírodopisu, a věřím, že může být inspirací jak učitelům ve školní praxi, tak i učitelům budoucím.

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě a s ohledem na připomínky, týkající se zejména práce s literárními zdroji a sepsané diskuze, zvažuji hodnocení mezi stupni B - C.

Návrh hodnocení (zakroužkujte):

A B C D E F (nevyhověl)

V ...Praze... dne14.08.2023.....

.....Ina Rajsiglová, v.r.
jméno a podpis